

R O Z S U D O K

V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: **M.**, bytom X., P., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa, ústredie** v Bratislave, Ul. 29. augusta 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 1. apríla 2015 č. k. 6Sd/48/2014-34, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 1. apríla 2015 č. k. 6Sd/48/2014-34 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 1. apríla 2015 č. k. 6Sd/48/2014-34 podľa § 250q ods. 2 vety prvej Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie odporkyne z 5. mája 2013 č. X., ktorým podľa § 70 ods. 1, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o

sociálnom poistení“) priznala navrhovateľovi od 15. apríla 2013 invalidný dôchodok v sume 207,90 eur mesačne, pretože je invalidný s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd zistil, že odôvodnenie rozhodnutia odporkyne, ako aj posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia, ktoré tvoria nedeliteľnú súčasť odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia, zodpovedajú všetkým kritériám uvedeným v § 209 zákona o sociálnom poistení. Z rozhodnutia odporkyne je zrejmé, na základe akých skutočností rozhodovala, čo tvorilo podklad pre rozhodnutie a akú správnu úvahu použila pri rozhodovaní vo veci za použitia príslušných právnych predpisov. Odôvodnenie rozhodnutia je dostatočne presvedčivé. Preto rozhodnutie odporkyne krajský súd pokladal za zákonné.

Krajský súd navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 250k ods. 1 OSP a s odôvodnením, že v konaní nebol úspešný.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Nesúhlasil s výškou posúdenia percentuálnej miery poklesu, s vyhodnotením zdravotného stavu posudkovými lekármi sociálneho poistenia a ani s dátumom priznania. Poukázal na svoju prácu, ktorú vykonáva v prašnom prostredí, čo zle znášal, pretože sa častejšie vyskytovala dýchavičnosť, ešte k tomu sa pridali zdravotné problémy s chrbticou. Preto v r. 2010 požiadal o invalidný dôchodok. Namietal, že podľa odbornej pľúcnej lekárky, u ktorej sa dlhšie lieči na pľúcne ochorenie, je jeho zdravotný stav vážnejší, ohodnotila ochorenie ako stredne ťažká astma a posudkovým lekárom sociálneho poistenia predložil všetky lekárske správy. Preto mu nie je jasné, že posudková lekárka ohodnotila pľúcne ochorenie ako ľahkú astmu, pričom ho vôbec nevyšetrila, neliečila a ani ho neposlala na žiadne odborné lekárske vyšetrenia. Uviedol, že žiadosť o invalidný dôchodok podal už v roku 2010 a nevie si ani vysvetliť, ako pobočka Sociálnej poisťovne v Poprade došla k tomuto dátumu priznania invalidného dôchodku od 15. apríla 2013. Preto žiadal, aby odvolací súd objektívne preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správne. Uviedla, že posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie

v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho ako aj súdneho konania. Navrhovateľ neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní, a ktoré by prijatý záver v týchto posudkoch spochybnili alebo vyvrátili. Navrhovateľ taktiež v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom vznik invalidity od skoršieho dátumu než od 15. apríla 2013. Vznik invalidity stanovili posudkoví lekári sociálneho poistenia k dátumu, kedy bolo potvrdené rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa, ktoré malo u navrhovateľa následok vznik invalidity.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 250s OSP a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok) bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Podľa § 71 ods. 3 a ods. 4 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú (§ 71 ods. 6, 7 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky

a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) a podľa odseku 2 písm. b/ aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

Podľa § 153 ods. 8 zákona o sociálnom poistení posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrojúcim lekárom a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne. Posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia môže posúdiť dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav poistenca v prítomnosti prítomného lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

Na námietky navrhovateľa je potrebné poznamenať, že úlohou súdu v správnom súdnictve nie je vykonávať ďalšie dokazovanie zdravotného stavu navrhovateľa ustanovením súdneho znalca, ale preskúmať zákonnosť rozhodnutia odporkyne ako správneho orgánu o návrhu na invalidný dôchodok, ktoré rozhodnutie má vychádzať z lekárskeho posudku posudkového lekára sociálneho poistenia a to najmä z hľadiska, či posudkoví lekári postupovali v zmysle zákona o sociálnom poistení.

V prejednávanej veci navrhovateľ v odvolaní v podstate namietal rovnaké skutočnosti ako v opravnom prostriedku, s ktorými sa súd prvého stupňa náležite vysporiadal, a preto odvolací súd na ne v celom rozsahu poukazuje. K tomu dopĺňa v zmysle § 219 ods. 2 OSP nasledovné.

Z dávkového a súdneho spisu vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa z dôvodu nesúhlasu s napadnutým rozhodnutím odporkyne hodnotila 7. novembra 2014 posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracovisko v P., M.. Po vlastnom lekárskom vyšetrení a zo zdravotnej dokumentácie predloženej navrhovateľom v lekárskom posudku zo 7. novembra 2014 dospela k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je bronchiálna astma stredne ťažká perzistujúca, ktorá je zaradená v kapitole VIII., oddiel B, položka 3 písm. c/ Prílohy 4 zákona o sociálnom poistení, ktorému postihnutiu zodpovedá miera poklesu 35%.

Z dôvodu iného zdravotného postihnutia (LIS vľavo s radikulopatiou S1, cukrovka 2.typ kompenzovaná, hypertenzia 2. stupňa, ischemická choroba srdca, funkčná skupina NYHA II., toho času hemodynamicky kompenzovaná., organická depresívna porucha)

posudková lekárka navýšila mieru poklesu o 10% podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení.

V ďalšom lekárskom posudku zo 16. februára 2015 posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie, vysunuté pracovisko v P. M.M. v zhodnotila nové lekárske správy predložené navrhovateľom so záverom, že „...tieto nepodmieňujú zmenu v percentuálnom hodnotení rozhodujúceho zdravotného postihnutia, ani ostatné zdravotné postihnutia nie sú natoľko závažné, aby boli hodnotené v kapitole rozhodujúce zdravotné postihnutia, ale sú hodnotené percentuálnym navýšením v kapitole iné zdravotné postihnutia“.

Odvolací súd k odvolaniu navrhovateľa uvádza, že posudkoví lekári v zmysle príslušných ustanovení zákona o sociálnom poistení nie sú oprávnení vykonávať odborné vyšetrenie zdravotného stavu uchádzača o dôchodkovú dávku. Naopak tento musí preukázať nálezmi vydanými odbornými ošetrojúcimi lekármi, že jeho dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav spĺňa podmienky invalidity a v akom rozsahu závažnosti. Posudkoví lekári sociálneho poistenia po vlastnom vyšetrení žiadateľa o invalidný dôchodok posudzujú, či z predloženej zdravotnej dokumentácie vyplývajú podmienky pre vznik nároku na invalidný dôchodok. V Prílohe 4 zákona o sociálnom poistení je uvedené, ktoré vyšetrenia sú rozhodujúce pre určenie percentuálnej miery invalidity a aké je všeobecné posudkové hľadisko. Napríklad pri chronických chorobách priedušiek, pľúc a pohrudnicových zrástov sa určí miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa zníženia funkcie pľúc, vplyvu na celkový stav organizmu a podľa vplyvu na iné orgány a systémy (napr. cor pulmonale) a pri chorobách podmienených alergiou. Pre ich posudzovanie sú teda rozhodujúce nálezy ošetrojúcich lekárov a nie názor týchto lekárov o stupni závažnosti ochorenia.

Odvolací súd z lekárskeho posudku posudkových lekárov zistil, že v nich je jasne a zreteľne odôvodnené určenie miery poklesu -35% a navýšenie o 10%, ako aj dôvody priznania dátumu invalidity od apríla 2013 (cit.:„... samotné onemocnenie v súvislosti s bronchiálnou astmou invaliditu nepodmieňovalo. Až po hospitalizácii na internom oddelení v apríli 2013 dokumentované ďalšie onemocnenia, ktoré nepriaznivo vplyvajú na celkový zdravotný stav, a preto dňom 15.4.2013, konziliárne neurologické vyšetrenie v rámci hospitalizácie poukazuje na zhoršený zdravotný stav v oblasti pohybového aparátu a“).

Navrhovateľ v odvolacom konaní nepredložil taký dôkaz, z ktorého by vyplývalo hodnotenie jeho zdravotného stavu, ktoré by bolo v rozpore s hodnotením posudkových lekárov sociálneho poistenia. O ich odbornej úrovni, objektívnosti a správnosti záverov posudkových lekárov sociálneho poistenia odvolací súd preto nemal dôvod pochybovať.

Preto odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne bolo vydané v súlade so zákonom o sociálnom poistení. Z uvedeného dôvodu rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny (§ 219 OSP).

Odvolací súd navrhovateľovi dáva do pozornosti, že opätovne môže požiadať odporkyňu o preskúmanie miery poklesu schopnosti prípadne o zmenu rozhodujúceho postihnutia a stanovenie novej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ak by v budúcnosti došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania).

V prejednávanej veci navrhovateľ nebol úspešný, preto odvolací súd mu nepriznal náhradu trov odvolacieho konania (§ 250k ods. 1 OSP).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 24. augusta 2016

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Viera Vraníková